

Αριθμός 5092

Ο ΠΕΡΙ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΝΟΜΟΣ
(ΝΟΜΟΙ 30(Ι) ΚΑΙ 122(Ι) ΤΟΥ 2001)ΑΡ. 3533

Απόφαση δυνάμει του άρθρου 21

Ο Έφορος Δημοσίων Ενισχύσεων, ασκώντας τις εξουσίες που του παρέχονται δυνάμει του άρθρου 21 των περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμων του 2001, εκδίδει την ακόλουθη απόφαση:

Τίτλος: Σχέδιο παροχής κυβερνητικών χορηγιών για Έρευνες Αγορών του Εξωτερικού.

1. Διαδικασία:

Στις 31 Ιουλίου 2001 κοινοποιήθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, ως αρμόδια αρχή, στον Έφορο Δημοσίων Ενισχύσεων πρόγραμμα ενισχύσεων το οποίο φέρει τον τίτλο «Σχέδιο παροχής κυβερνητικών χορηγιών για Έρευνες Αγορών του Εξωτερικού». Η κοινοποίηση έγινε σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 21 των περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμων του 2001 (εφεξής καλούμενων ως ο «Νόμος») και του περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων (Διαδικασία Κοινοποίησης) Διατάγματος του 2001.

Το πρόγραμμα βρισκόταν σε ισχύ κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του Νόμου (30.4.2001) και ως εκ τούτου με βάση το άρθρο 21 αποτελεί υφιστάμενο πρόγραμμα το οποίο δεν προβλέπει ημερομηνία λήξης.

2. Περιγραφή του κοινοποιηθέντος προγράμματος ενισχύσεων:

- (α) Αρμόδια Αρχή υπεύθυνη για την εφαρμογή της κοινοποιηθείσας ενίσχυσης είναι το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού·
- (β) ο στόχος της κοινοποιηθείσας ενίσχυσης είναι η παροχή κινητρών, υπό μορφή κυβερνητικών χορηγιών, σε επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών, που επιθυμούν να διεξαγάγουν έρευνα αγοράς στο εξωτερικό με στόχο να εντοπισθούν οι προοπτικές και οι τρόποι διείσδυσής τους σε νέες αγορές·
- (γ) η ενίσχυση χορηγείται με τη μορφή επιχορήγησης·
- (δ) δικαιούχοι της κοινοποιηθείσας ενίσχυσης είναι τόσο οι επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών οι οποίες έχουν τουλάχιστον ένα χρόνο λειτουργίας και δεν τυγχάνουν οποιασδήποτε ιδιάζουσας φορολογικής μεταχείρισης όσο και οι εγγεγραμμένοι Επαγγελματικοί Σύνδεσμοι εταιρειών παροχής υπηρεσιών, που πρόκειται να διεξαγάγουν έρευνα αγοράς στο εξωτερικό. Η έρευνα πρέπει να διεξαχθεί μέσω διαπιστευμένων συμβούλων εγγεγραμμένων στο Ίδρυμα Τεχνολογίας Κύπρου. Οι επιχειρήσεις μπορούν να υποβάλουν αίτηση είτε από μόνες τους είτε από κοινού με άλλες. Δε γίνεται οποιοσδήποτε διαχωρισμός μεταξύ μεγάλων και μικρομεσαίων (ΜΜΕ) παροχής επιχειρήσεων·
- (ε) η ενίσχυση αφορά καταβολή επιχορήγησης ύψους 20% του κόστους της μελέτης για αιτήσεις που υποβάλλονται από μία μόνο επιχείρηση με ανώτατο όριο τις £2.000, 30% του κόστους της μελέτης με ανώτατο όριο τις £3.000 για αιτήσεις που υποβάλλονται από δύο ή περισσότερες επιχειρήσεις και 50% αν οι αιτήσεις υποβάλλονται από Επαγγελματι-

ΑΡ. ΑΠΟΦΑΣΗΣ .5.

κούς Συνδέσμους με ανώτατο όριο τις £5.000 νοουμένου ότι τα αποτελέσματα των μελετών θα διατίθενται χωρίς χρέωση στα ενδιαφερόμενα μέλη τους·

- (στ) το πρόγραμμα δεν έχει ημερομηνία λήξεως·
- (ζ) προϋπολογισμοί: προβλεπόμενη ετήσια δαπάνη £0,04 εκ. (Άρθρο 35.274—Κεφάλαιο 14.02.3)·
- (η) νομική βάση: Κρατικός Προϋπολογισμός·
- (θ) προβλεπόμενοι δικαιούχοι: 101—500·
- (ι) μέσα παροχής πληροφοριών και ελέγχου: Η Αρμόδια Αρχή εξετάζει σχετική έκθεση αξιολόγησης του Ιδρύματος Τεχνολογίας καθώς επίσης και τα πρίσματα μελέτης του διαπιστευμένου συμβούλου ο οποίος διεξήγαγε την αγορά στο εξωτερικό. Η Αρμόδια Αρχή δεσμεύεται περαιτέρω ότι, σε περίπτωση έγκρισης, θα υποβάλλει προς τον Έφορο, αναλυτική τριμηνιαία έκθεση για τον τρόπο και το στάδιο υλοποίησης του προγράμματος·
- (ια) σώρευση: Δεν προβλέπεται δυνατότητα σώρευσης της ενίσχυσης με άλλα προγράμματα ενίσχυσεων.

3. Αξιολόγηση της ενίσχυσης που κοινοποιήθηκε:

- (α) Σύμφωνα με το άρθρο 3 των περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμων, ουδμία παροχή δημόσιας ενίσχυσης είναι επιτρεπτή στη Δημοκρατία εκτός αν έχει προηγουμένως εγκριθεί από τον Έφορο. Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου «δημόσια ενίσχυση» σημαίνει την οικονομική ενίσχυση που χορηγείται υπό οποιαδήποτε μορφή, άμεσα ή έμμεσα, από το Δημόσιο ή με πόρους του Δημοσίου και που νοθεύει ή απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό διά της ευνοϊκής μεταχείρισης ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής.
- (β) Η κοινοποιηθείσα ενίσχυση κρίθηκε ότι συνιστά δημόσια ενίσχυση διότι ικανοποιεί σωρευτικά τις προϋποθέσεις του Νόμου—
  - (i) Χορηγείται από πόρους του Δημοσίου, άμεσα από το Δημόσιο, διότι η κοινοποιηθείσα ενίσχυση χορηγείται από το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, από φορέα δηλαδή του Κράτους. Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου, Δημόσιο σημαίνει το Κράτος, τους Δήμους και τις Κοινότητες·
  - (ii) συνιστά οικονομικό όφελος αφού η επιχορήγηση που παρέχεται στις δικαιούχες επιχειρήσεις (δικαιούχοι 2(δ) ανωτέρω) σημαίνει οικονομικό πλεονέκτημα το οποίο οι αποδέκτριες επιχειρήσεις δε θα είχαν λάβει υπό τις κανονικές συνθήκες της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας·
  - (iii) συνιστά ευνοϊκή μεταχείριση ορισμένων επιχειρήσεων ή κλάδων παραγωγής και αυτό γιατί η επιχορήγηση δε δίδεται γενικά σε όλες ανεξαιρέτως της επιχειρήσεις αλλά περιορίζεται στον τομέα των επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών, άρα το μέτρο είναι επιλεκτικό·
  - (iv) τέλος, επειδή το κοινοποιηθέν πρόγραμμα επιτρέπει τη χορήγηση ενισχύσεων στις επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών που θα

πραγματοποιήσουν έρευνες αγοράς στο εξωτερικό και επειδή οι ενισχύσεις αποτελούν πλεονέκτημα προς αυτές, γι' αυτό το μέτρο είναι σε θέση να νοθεύσει τον ανταγωνισμό στις αγορές των χωρών όπου γίνεται η έρευνα και στις οποίες υφίστανται ή δύνανται να εγκαθιδρυθούν επιχειρήσεις παροχής ανταγωνιζόμενων υπηρεσιών.

Η διαπίστωση και μόνο της ύπαρξης νόθευσης ή της δυνατότητας νόθευσης του ανταγωνισμού ικανοποιεί και την τελευταία προϋπόθεση που θέτει ο Νόμος στο άρθρο 2 στον ορισμό του όρου δημόσια ενίσχυση. Ως εκ τούτου, δεν απαιτείται εκ του Νόμου να εξεταστεί περαιτέρω κατά πόσο η νόθευση του ανταγωνισμού είναι σημαντική ή όχι. Συνεπώς, ακόμα και στις περιπτώσεις εκείνες που το μερίδιο αγοράς των ενισχυόμενων επιχειρήσεων είναι αμελητέο, η πιο πάνω προϋπόθεση ικανοποιείται.

- (γ) Εφόσον από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η κοινοποιηθείσα ενίσχυση συνιστά δημόσια ενίσχυση σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου, εξετάστηκε κατά πόσο αυτή ανήκει στις κατηγορίες ενισχύσεων που δεν εμπίπτουν στις διατάξεις του Νόμου σύμφωνα με το άρθρο 6 του Νόμου, για τις οποίες, όμως, απαιτείται κοινοποίηση.

Όσο αφορά την πρώτη κατηγορία ενισχύσεων που προνοεί το άρθρο 6 του Νόμου, δηλαδή τις δημόσιες ενισχύσεις προς τη γεωργία, την κτηνοτροφία και την αλιεία, κρίθηκε ότι δεν εφαρμόζεται στο παρόν σχέδιο διότι όλοι οι δικαιούχοι δραστηριοποιούνται αποκλειστικά στον τομέα της παροχής υπηρεσιών.

Όσο αφορά τη δεύτερη κατηγορία ενισχύσεων που προνοεί το άρθρο 6 του Νόμου, δηλαδή τις δημόσιες ενισχύσεις προς τις επιχειρήσεις που ανήκουν άμεσα ή έμμεσα κατ' αποκλειστικότητα σε αλλοδαπούς και οι οποίες κτώνται το εισόδημά τους από πηγές εκτός της Δημοκρατίας, κρίθηκε και πάλι ότι το παρόν πρόγραμμα δεν εμπίπτει στην πιο πάνω κατηγορία αφού καλύπτει μόνο κυπριακές επιχειρήσεις οι οποίες έχουν τουλάχιστον ένα χρόνο λειτουργίας και δεν τυγχάνουν οποιασδήποτε ιδιάζουσας φορολογικής μεταχείρισης. Ως γνωστό, οι επιχειρήσεις στις οποίες αναφέρεται το άρθρο 6 του Νόμου ανήκουν άμεσα ή έμμεσα κατά αποκλειστικότητα σε αλλοδαπούς και τυγχάνουν ιδιάζουσας φορολογικής μεταχείρισης.

- (δ) Λαμβανομένων υπόψη των πιο πάνω εξετάστηκε περαιτέρω σε ποια κατηγορία ενισχύσεων, από τις κατηγορίες που προνοούν τα άρθρα 4, 5 και 5Α του Νόμου, εμπίπτει η κοινοποιηθείσα ενίσχυση.

Αρχικά εξετάστηκε κατά πόσο η κοινοποιηθείσα ενίσχυση εμπίπτει στις κατηγορίες των ενισχύσεων του άρθρου 4 του Νόμου που ο Έφορος υποχρεούται να εγκρίνει. Επειδή η ενίσχυση παρέχεται αποκλειστικά σε επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών για διερεύνηση νέων γεωγραφικών αγορών στο εξωτερικό με σκοπό να επεκταθούν σε αυτές, κρίθηκε ότι η ενίσχυση δεν εμπίπτει σε καμιά από τις πέντε κατηγορίες που ορίζει το άρθρο 4.

Στη συνέχεια εξετάστηκε κατά πόσο η κοινοποιηθείσα ενίσχυση εμπίπτει στην κατηγορία των «ενισχύσεων για εξαγωγές» που δυνάμει του άρθρου 5Α του Νόμου ο Έφορος δεν εγκρίνει. Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου «ενίσχυση για εξαγωγές» σημαίνει δημόσια ενίσχυση που συνδέεται άμεσα με τις εξαγόμενες ποσότητες, τη δημιουργία και λειτουργία δικτύου διανομής ή τις τρέχουσες δαπάνες εξαγωγικής δραστηριότητας. Νοείται ότι δεν αποτελούν ενισχύσεις για εξαγωγές οι δημόσιες ενισχύσεις που συνδέονται με το κόστος συμμετοχής σε εκθέσεις και το κόστος μελετών και συμβουλών για την εισαγωγή σε νέα γεωγραφική αγορά νέου ή υπάρχοντος προϊόντος. Επειδή η ενίσχυση αφορά το κόστος μελετών για την εισαγωγή σε νέα γεωγραφική αγορά, δεν αποτελεί ενίσχυση για εξαγωγές και επομένως κρίθηκε ότι δεν εμπίπτει στην απαγόρευση του άρθρου 5Α.

Ενόψει των πιο πάνω, κρίθηκε ότι η κοινοποιηθείσα ενίσχυση εμπίπτει στις πρόνοιες του άρθρου 5 και πιο συγκεκριμένα του 5(1)(β) του Νόμου, δηλαδή στις ενισχύσεις που μπορεί να εγκριθούν από τον Έφορο και αφορούν την προώθηση της ανάπτυξης ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων, εφόσον δεν αλλοιώνουν τους όρους των συναλλαγών σε βαθμό αντίθετο με το κοινό συμφέρον.

Αφού λήφθηκε περαιτέρω υπόψη ότι το άρθρο 5(2) του Νόμου προνοεί την έκδοση κανονισμών, όπου είναι απαραίτητο, που περιέχουν λεπτομερή κριτήρια για την έγκριση δημόσιων ενισχύσεων δυνάμει του άρθρου 5(1) του Νόμου, κρίθηκε ότι σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 5 του Νόμου, η κοινοποιηθείσα ενίσχυση δύναται να εγκριθεί από τον Έφορο με βάση τις πρόνοιες του Νόμου ή και των δυνάμει του άρθρου 5(2) του Νόμου εκδοθέντων Κανονισμών.

Ο Έφορος αφού έλαβε υπόψη τις λεπτομέρειες του κοινοποιηθέντος προγράμματος (σκοπό-ένταση-δικαιούχους-σώρευση κ.ά.) έκρινε ότι τα κριτήρια που καθορίζουν οι περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων (Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις) Κανονισμοί του 2001, θα μπορούσαν να ικανοποιηθούν, νοούμενου ότι το κοινοποιηθέν πρόγραμμα ενισχύσεων θα τύχει τροποποίησης. Λήφθηκαν, επίσης, υπόψη τα μέτρα ελέγχου και πληροφοριών που θα εφαρμόζει η Αρμόδια Αρχή σε περίπτωση τροποποίησης του προγράμματος.

Σύμφωνα με τον Κανονισμό 7(α) των πιο πάνω Κανονισμών, οι ενισχύσεις που χορηγούνται σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις και δε σχετίζονται με επενδύσεις, εγκρίνονται από τον Έφορο, εφόσον συνδέονται με υπηρεσίες παρεχόμενες από εξωτερικούς συμβούλους και η ακαθάριστη ενίσχυση δεν υπερβαίνει το 50% του κόστους των εν λόγω υπηρεσιών. Νοείται ότι οι εν λόγω υπηρεσίες δε συνιστούν διαρκή ή περιοδική δραστηριότητα, ούτε συνδέονται με τις συνήθεις λειτουργικές δαπάνες της επιχείρησης όπως για συνήθεις φοροτεχνικές υπηρεσίες, τακτικές νομικές υπηρεσίες ή διαφήμιση. Οι Μ.Μ.Ε. ορίζονται στο παράρτημα των πιο πάνω Κανονισμών. Επιπλέον, σύμφωνα με τον Κανονισμό 9 των ίδιων Κανονισμών, «χορηγηθείσες ενισχύσεις σχετικά με το ίδιο επιλέξιμο κόστος, δε σωρεύονται με οποιαδήποτε άλλη ενίσχυση, εφόσον η σώρευση αυτή έχει ως αποτέλεσμα ένταση ενίσχυσης υπερβαίνουσα την καθοριζόμενη με τους παρόντες Κανονισμούς».

Με βάση τους πιο πάνω Κανονισμούς κρίθηκε ότι το κοινοποιηθέν πρόγραμμα δεν μπορεί να εγκριθεί ως έχει, διότι δεν πληροί όλες τις πιο πάνω προϋποθέσεις. Συγκεκριμένα, το πρόγραμμα δεν αποτελείται αποκλειστικά σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Συνεπώς, σύμφωνα με το άρθρο 21 του Νόμου, το πρόγραμμα αυτό θα πρέπει να τροποποιηθεί ή να καταργηθεί το αργότερο μέχρι τις 30.4.2003.

Ενόψει των πιο πάνω, ο Έφορος έκρινε ότι το πρόγραμμα εγκρίνεται με τον όρο ότι η Αρμόδια Αρχή θα προβεί πριν τις 30.4.2003 στην ακόλουθη τροποποίηση:

Δικαιούχοι του προγράμματος να είναι μόνο οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις όπως αυτές ορίζονται στο παράρτημα των πιο πάνω Κανονισμών.

Σε περίπτωση που η Αρμόδια Αρχή δεν τροποποιήσει το κοινοποιηθέν πρόγραμμα μέχρι τις 30.4.2003 αυτό θα πρέπει να καταργηθεί. Ο Έφορος, όμως, αφού έλαβε υπόψη τους όρους που παραχωρείται το πρόγραμμα, διαπίστωσε ότι η Αρμόδια Αρχή, μετά την κατάργησή του, με βάση τα άρθρα 2 και 7 του Νόμου, δύναται να χαρακτηρίσει το πρόγραμμα ως ενίσχυση *de minimis*, δηλαδή, ενίσχυση προς μία επιχείρηση, που λόγω του πολύ μικρού ύψους της (κάτω των £57.000 για περίοδο τριών χρόνων) δεν επιφέρει ή δεν μπορεί να επιφέρει οποιαδήποτε αισθητή νόθευση στον ανταγωνισμό. Σε μια τέτοια περίπτωση η ένταση της ενίσχυσης δύναται να είναι μέχρι και 100% υπό την προϋπόθεση, σύμφωνα με το άρθρο 7 του Νόμου, ότι καμία επιχείρηση δε δικαιούται να λάβει, ως ενισχύσεις *de minimis*, πέραν των £57.000 ανά τριετία. Ταυτόχρονα, εάν, το σχέδιο χαρακτηριστεί ως *de minimis*, τότε θα μπορεί να αποτελείται σε όλες τις επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών και όχι μόνο στις μικρομεσαίες.

4. Απόφαση:

Για τους λόγους αυτούς,

Ο ΕΦΟΡΟΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΤΑ ΕΞΗΣ:

Α. Το κοινοποιηθέν πρόγραμμα ενισχύσεων με τίτλο «Σχέδιο παροχής κυβερνητικών χορηγιών για Έρευνες Αγορών του Εξωτερικού» συνιστά δημόσια ενίσχυση σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 2 του Νόμου. Το πρόγραμμα αυτό δεν είναι συμβατό με όλες τις διατάξεις του Νόμου ή και των Κανονισμών. Συγκεκριμένα, δεν καθιστά δικαιούχους μόνο τις Μ.Μ.Ε. όπως ορίζουν οι περί Μ.Μ.Ε. Κανονισμοί του 2001. Ως εκ τούτου, ο Έφορος, αφού έλαβε υπόψη και τα μέτρα ελέγχου και πληροφοριών που θα εφαρμόσει η Αρμόδια Αρχή σε περίπτωση τροποποίησης του προγράμματος, αποφασίζει έγκριση του προγράμματος υπό τον όρο ότι τούτο θα τροποποιηθεί πριν τις 30.4.2003 και θα καθιστά δικαιούχους μόνο τις Μ.Μ.Ε. Σύμφωνα με το άρθρο 21 του Νόμου, θα μπορεί αυτό να συνεχίσει με την παρούσα μορφή το αργότερο μέχρι τις 30.4.2003 οπότε και θα πρέπει είτε να τροποποιηθεί ως ανωτέρω είτε να καταργηθεί.

Αποφασίζει, τέλος, ότι, εάν το κοινοποιηθέν πρόγραμμα καταργηθεί, δύναται, με βάση το Νόμο, να χαρακτηριστεί από την Αρμόδια Αρχή ως ενίσχυση *de minimis*.

Β. Η παρούσα απόφαση αλευθύνεται στο Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

Λευκωσία, 18 Σεπτεμβρίου 2001.

ΧΡ. ΑΝΔΡΕΟΥ,
Έφορος Δημοσίων Ενισχύσεων.

Ε.Δ.Ε. 25.06.002.05. (10.1.3.3.1.1.9)